

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

Wrocław, dnia 09.10.2008 r.

RWR 430 - 1/08/ KK

DECYZJA Nr 51/2008

Na podstawie art. 106 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U z 2007r., nr 134 poz.939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na **POLTUR POLSKA Sp. zo.o. z siedzibą w Zielonej Górze** karę pieniężną w wysokości 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych), co stanowi równowartość 4 187,60 euro za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów* w piśmie z dnia 15.01.2008 r. (sygn. sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK).

UZASADNIENIE

W dniu 15.01.2008 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej zwany także Prezesem Urzędu) wszczął postępowanie wyjaśniające, w sprawie zgodności postępowania przedsiębiorców – organizatorów turystyki z obszaru województwa dolnośląskiego i lubuskiego (w tym POLTUR POLSKA Sp. zo.o. z siedzibą w Zielonej Górze) z przepisami art. 384 i n. kodeksu cywilnego i przepisami ustawy z dnia 29.08.1997 r. o usługach turystycznych (tj. Dz.U z 2004 r. Nr 223 poz. 2268 z późn. zm.) oraz ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej zwana ustawą o ochronie (...)) w zakresie przestrzegania zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 24 ustawy o ochronie (...)).

W toku prowadzonego postępowania, pismem z dnia 15.01.2008 r. Prezes Urzędu zwrócił się do POLTUR POLSKA Sp. z o.o. (dalej zwany też POLTUR) o udostępnienie dokumentów i informacji, wyjaśniając cel żądania i zakres żądanych informacji. Spółka nie zastosowała się do żądania Prezesa Urzędu i w skierowanym do organu piśmie poprosiła o ponowne wskazanie podstaw żądania i wydłużenie terminu na ich przedłużenie. Wniosek Spółki został uwzględniony, Spółce

przedłużono termin na udzielenie wyjaśnień - mimo powyższego Spółka w dalszym ciągu nie przedstawiła żądanej dokumentacji.

Z uwagi na powyższe, postanowieniem nr 83/2008 z dnia 03.04.2008 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na POLTUR POLSKA Sp. z o.o, kary pieniężnej o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...) za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 15.01.2008 r. (sygn. sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK).

Pismem z dnia 03.04.2008 r. Prezes Urzędu zawiadomił POLTUR POLSKA Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania o nałożenie kary pieniężnej. W odpowiedzi na zawiadomienie POLTUR wskazał, iż nie odmówił nigdy przedstawienia dokumentów, a jedynie nie zgadzał się ze wskazaną przez Prezesa Urzędu podstawą prawną żądanych dokumentów.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

POLTUR POLSKA Sp. z o.o. zarejestrowana została w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr 36023 z dniem 16.08.2001 r. Przedmiotem działalności spółki jest m.in. świadczenie usług organizatora turystyki. Działalność tą Spółka wykonuje na podstawie zaświadczenia Marszałka Województwa Lubuskiego nr 41/04. Do Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych POLTUR POLSKA został wpisany w 2001 r.
(dowód: k. 26-27)

W toku postępowania wyjaśniającego, w sprawie wstępnego ustalenia zgodności postępowania przedsiębiorców – organizatorów turystyki z obszaru województwa dolnośląskiego i lubuskiego (w tym POLTUR POLSKA Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze) z przepisami art. 384 i n. kodeksu cywilnego oraz przepisami ustawy z dnia 29.08.1997 r. o usługach turystycznych oraz ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie przestrzegania zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu skierował do POLTUR POLSKA Sp. z o.o. wezwanie o przekazanie na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie (...) następujących informacji i danych:

- aktualnego na dzień otrzymania pisma, pełnego odpisu z KRS (w przypadku odpisu z KRS pochodzącego sprzed tej daty złożenie przez umocowanych członków Zarządu Spółki oświadczenia, iż dane te nie uległy zmianie),
- wszystkich stosowanych wzorców umownych, w tym zastosowanych w umowach już zawartych, ale jeszcze nie wykonanych; ze wskazaniem daty od której dany wzorzec umowny zaczął być stosowany (ogólne warunki umów, warunki uczestnictwa, regulaminy itp.), również w zakresie ofert „last minute”, jeśli takie obowiązują – jeśli nie, złożenie w tym zakresie stosownego oświadczenia
- folderów, ulotek reklamowych, broszur, przewodników, katalogów (obowiązujących oraz za 2007 r.) itp.,
- wskazanie i w jaki sposób przekazywane są klientom dane: o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych, w szczególności o terminach oczekiwania na wydanie paszportu i wizy oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej, o możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia od kosztów rezygnacji z udziału w imprezie turystycznej oraz o zakresie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia, o szczególnych zagrożeniach życia i zdrowia na odwiedzanych obszarach oraz o możliwości ubezpieczenia z tym związanego, dotyczy to także zagrożeń powstałych po zawarciu umowy, nazwisko lub

nazwa lokalnego przedstawiciela organizatora turystyki (lub innej instytucji), do którego klient może zwracać się w razie trudności, a także jego adres i numer telefonu, w odniesieniu do imprez turystycznych dla dzieci - informacje o możliwości bezpośredniego kontaktu z dzieckiem lub osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu dziecka, planowanym czasie przejazdu, miejscu i czasie trwania postojów, dotyczące połączeń komunikacyjnych oraz miejsca, jakie klient będzie zajmował w środku transportu, w szczególności kabiny na statku lub przedziału sypialnego w pociągu.

- nadesłanie umów zawartych z rezydentami.

W skierowanym do Spółki piśmie zawarte zostało pouczenie o formie dokumentów, które mają być dostarczone oraz o sankcjach grożących w przypadku nieuczynienia zadość wezwaniu Prezesa Urzędu. Wskazano też podstawę żądania i cel oraz 14 dniowy termin w ciągu którego żądane dokumenty winny być przekazane.

Postępowanie wszczęte postanowieniem nr 13/2008 r. z dnia 15.01.2008 r. prowadzone było zgodnie z *Planem kontroli i wytycznymi dotyczącymi przygotowania raportów z kontroli wzorców umownych w 2008 roku*. Plany takie sporządzane są corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i mają na celu kontrolę poszczególnych gałęzi gospodarki w aspekcie zgodności podejmowanych przez przedsiębiorców działań z prawem ochrony konsumentów. Sporządzany roczny plan kontroli jest wynikiem otrzymywanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji od uczestników rynku, w tym konsumentów o występujących na nim nieprawidłowościach. Wiadomości w tym przedmiocie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pozyskuje również ze środków masowego przekazu oraz w ramach własnej działalności.
(dowód: akta sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK – k. 1-3)

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, POLTUR POLSKA Sp. z o.o. pismem z dnia 07.02.2008 r., nadanym na adres UOKiK Delegatura we Wrocławiu w dniu 15.02.2008 r. zwrócił się o „przedstawienie danych pozostających w związku ze sprawą poprzez art. 48 ust. 1 ustawy ...” które uzasadniałyby żądanie powyższych dokumentów. POLTUR wyjaśnił, iż spółka jest małą firmą, a działalność biura podróży stanowi tylko niewielką część pracy Spółki, z uwagi na co poproszono Prezesa Urzędu o „zastosowanie” w kontekście art. 50 ust. 1 ustawy terminu 30 dniowego, liczonego „w odniesieniu” do wezwania z 15.01.2008 r. oraz do odpowiedzi na pismo nadesłane przez Spółkę.
(dowód: akta sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK - k. 37-39)

Pismo Spółki potraktowane zostało przez Prezesa UOKiK jako wniosek o przedłużenie wyznaczonego uprzednio terminu na przedstawienie żądanych danych i informacji, z uwagi na co uwzględniając w części wniosek, pismem z dnia 25.02.2008 r. wyznaczono Spółce dodatkowy 5 dniowy termin (liczony od dnia doręczenia wezwania) na dostarczenie żądanych dokumentów. Ponownie zawierając w treści pisma informację o podstawach żądania oraz pouczenie o formie w jakiej winny zostać przekazane dokumenty i sankcjach grożących za nie przekazanie żądanych danych. Wyznaczenie Spółce dodatkowego 5 - dniowego terminu, miast żądanych 30 dni związane było z faktem, iż postępowanie w sprawie o sygn. RWR 402-1/08/KK/ZK było jednym z kilkunastu postępowań prowadzonych w zakresie kontroli działalności organizatorów turystyki przez Prezesa Urzędu. Podobną kontrolą zostali objęci przedsiębiorcy z wszystkich województw, a postępowania w poszczególnych sprawach prowadzone były przez wszystkie Delegatury (zgodnie z ich właściwością miejscową). Skutkiem powyższego ustalony został harmonogram poszczególnych czynności, którego Delegatury obowiązane były przestrzegać. Tylko zharmonizowanie prowadzonych kilkunastu postępowań pozwoliło Prezesowi Urzędu na osiągnięcie zamierzonego celu, dokonanie kompleksowej, ogólnokrajowej analizy na rynku

organizatorów turystyki. Do zakresu właściwości terytorialnej Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu – zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939) należą województwa: dolnośląskie i lubuskiego. Z tego względu wszczętym postępowaniem objęto 16 przedsiębiorców prowadzących działalność organizatorów turystyki na obszarze województwa: dolnośląskiego i lubuskiego (po 8 z każdego z nich). Przedsiębiorcy wytypowanie zostali losowo, na podatnie wpisów do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki. Jednocześnie POLTUR nie przedstawił żadnych argumentów, które wskazywałyby na to, iż uzasadnione jest udzielenie Spółce dłuższego terminu na nadesłanie dokumentów i informacji czy też, że Spółka nie będzie w stanie wywiązać się z nałożonych na nią obowiązków w określonym, krótszym terminie. Licząc od dnia otrzymania przez POLTUR pierwszego wezwania Prezesa Urzędu, do dnia otrzymania odpowiedzi POLTUR na pismo Prezesa Urzędu w przedmiocie wydłużenia terminu na udzielenie danych, upłynęło ponad 30 dni. (dowód: akta sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK - k. k. 37-40)

Pomimo upływu określonego Spółce terminu, żądane dokumenty i informacje nie zostały przez nią przekazane. W odpowiedzi natomiast na pismo Prezesa Urzędu z dnia 25.02.2008 r. do UOKiK Delegatura we Wrocławiu w dniu 12.03.2008 r. wpłynęło pismo POLTUR z dnia 10.03.2008 r. w którym wskazano, iż podstawa prawna i uzasadnienie żądania informacji przez Prezesa Urzędu nie jest wystarczające do ich udzielenia przez POLTUR POLSKA Sp. z o.o. (dowód: k. 6)

Z uwagi na nie udostępnienie przez POLTUR żądanych informacji i dokumentów, postanowieniem nr 83/2008 z dnia 03.04.2008 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na POLTUR POLSKA Sp. z o.o, kary pieniężnej o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie za nieudzielanie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 15.01.2008 r. (sygn. sprawy RWR 402-1/08/KK/ZK). (dowód: k. 1-2)

W toku postępowania o nałożenie kary Prezes Urzędu dwukrotnie zwracał się do przedsiębiorcy o przedstawienie dokumentu CIT – 8 za 2007 r. oraz wyjaśnienie okoliczności nieudzielania informacji (pismo z dnia 03.04.2008 r. oraz z dnia 03.06.2008 r.). W treści wezwania każdorazowo wskazany był zakres żądanych informacji, cel żądania, termin na udzielenie wyjaśnień, a także pouczenie o sankcjach za nieudzielanie informacji i nie przekazanie danych, bądź za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. (dowód: k. 3, 14, 19)

W dodatkowym piśmie Prezesa Urzędu z dnia 15.04.2008 r., szczegółowo wyjaśniono podstawę uprawnień Prezesa Urzędu do żądania od przedsiębiorców dokumentów i informacji. Pomimo powyższego POLTUR nie przedstawił do dnia wydania decyzji żądanych dokumentów i wyjaśnień. (dowód: k. 14)

Korzystając ze swych ustawowych uprawnień, pismem z dnia 16.07.2008 r. Prezes Urzędu zwrócił się o przedstawienie dokumentów podatkowych POLTUR obrazujących przychód Spółki za 2007 r. do Naczelnika Właściwego Urzędu Skarbowego. Żądane dokumenty zostały wydane Prezesowi Urzędu na początku sierpnia 2008 r.

(dowód: k. 21)

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu*. Zgodnie art. 50 ust. 2 żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać: wskazanie zakresu informacji; wskazanie celu żądania; wskazanie terminu udzielenia informacji; pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Z kolei przepis art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...) stanowi, iż Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji. W myśl art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...), za przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 02.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173 poz. 1807 z późn. zm.). Z kolei wedle treści art. 4 powołanej ustawy, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną wykonująca we własnym imieniu działalność zarobkową.

POLTUR POLSKA Sp. z o.o. jest osobą prawną, wykonuje działalność gospodarczą m.in. w zakresie organizatora usług turystyki, posiada zatem przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie, z tego zaś względu ciąży na nim obowiązek przekazywania na żądanie Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie (...), wszelkich informacji i dokumentów.

2. Ustawodawca kreując w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów uprawnienie Prezesa Urzędu do żądania od przedsiębiorców stosownych informacji i dokumentów miał przede wszystkim na celu zapewnienie sprawności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Uprawnienie to służyć miało przede wszystkim samodzielności organu w realizacji określonych ustawą zadań.

Z uwagi na powyższe oraz rodzaj prowadzonych przez Prezesa Urzędu postępowań, piśmiennictwo i judykatura wypracowały wspólne stanowisko, iż żądane przez Prezesa Urzędu informacje powinny być przydatne na potrzeby prowadzonego postępowania (tak: E. Modzelewska – Wąchal, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Warszawa 2002 r. s. 340, wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19.11.1992 r. sygn. akt XVII Amr 24/92). Ocena czy żądane materiały są niezbędne do realizacji przez Prezesa Urzędu jego ustawowych zadań należy zasadniczo do organu, nie zaś dla przedsiębiorcy (Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 16.12.1998 r., sygn. akt XVII Ama 62/98; tak też E. Modzelewska – Wąchal w: Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. TWIGGER. W- wa 2002 s. 340). Informacje udzielane Prezesowi Urzędu powinny być pełne i rzetelne.

Bezsporny w nn. sprawie jest fakt, iż wszelkie informacje i dokumenty, których doręczenia przez POLTUR zażądał Prezes Urzędu były niezbędne do osiągnięcia celu wszczętego postępowania wyjaśniającego tj. wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Wszystkie żądane od przedsiębiorcy dokumenty służyć miały wstępnemu ustaleniu, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Prezes Urzędu

poddał bowiem działania przedsiębiorców – organizatorów turystyki, weryfikacji z punktu widzenia ich zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony zbiorowych interesów konsumentów, zgodnie z *Planem kontroli i wytycznymi dotyczącymi przygotowania raportów z kontroli wzorców umownych w 2008 roku*. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach swych ustawowych kompetencji może dokonywać kontroli poszczególnych gałęzi gospodarki w aspekcie zgodności działań przedsiębiorców funkcjonujących w poszczególnych branżach z prawem ochrony konsumentów. Opracowywane przez Prezesa Urzędu plany kontroli są wynikiem zarówno otrzymywanych przez niego informacji o występujących nieprawidłowościach, jak i potrzebą kontroli okresowych. Prezes Urzędu wskazał pragnie, iż wg stanowiska Sądu Antymonopolowego wyrażonego w wyroku z dnia 16.12.1998 r. (sygn. akt XVII Ama 62/98 – które zachowało aktualność, również na gruncie obecnie obowiązującej ustawy): *„Kontrola przedsiębiorcy, pod kątem przestrzegania przepisów ustawy antymonopolowej, dokonywana na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 1 i art. 20 tej ustawy, jest jednym z instrumentów będących w dyspozycji Prezesa UOKiK dla realizacji jego ustawowych zadań, obok możliwości wszczynania postępowań administracyjnych, stosownie do przepisu art. 21 powołanej ustawy. Można też dodać, iż w świetle art. 19a ust. 1 i 2 tej ustawy każdy przedsiębiorca i związek przedsiębiorców, posiadający dokumenty, dane i informacje, jest obowiązany do ich udostępnienia lub przekazania Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów na jego żądanie i to niezależnie od tego, czy materiały te są niezbędne na potrzeby toczącego się postępowania administracyjnego czy też dla realizacji zadań pozaorzeczniczych Prezesa UOKiK. Kontrola nie jest czynnością procesową. Sama w sobie nie zmierza bezpośrednio do ukształtowania stosunku administracyjno-prawnego, co może nastąpić jedynie w formie decyzji, w następstwie uprzednio wszczętego postępowania administracyjnego”*.

Nadto przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej przez Prezesa UOKiK informacji twierdząc, że jego zdaniem informacja ta nie jest związana z przedmiotem prowadzonego postępowania (nie jest zatem konieczna). Odmowy tej nie uzasadnia także powołanie się na okoliczność, iż żądana przez Prezesa UOKiK informacja stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa (jej definicję zawiera art. 4 pkt 17 ustawy o ochronie (...)). (Kohutek Konrad, Sieradzka Małgorzata w: komentarz LEX 2008 Komentarz do art.50 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.07.50.331)).

By zweryfikować działalność prowadzoną przez organizatorów turystyki Prezes Urzędu niewątpliwie był zatem uprawniony do żądania informacji takich jak aktualny na dzień otrzymania pisma, pełny odpisu z KRS (w przypadku odpisu z KRS pochodzącego sprzed tej daty złożenie przez umocowanych członków Zarządu Spółki oświadczenia, iż dane te nie uległy zmianie); stosowane wzorce umowne, w tym zastosowanych w umowach już zawartych, ale jeszcze nie wykonanych, ze wskazaniem daty od której dany wzorzec umowny zaczął być stosowany (ogólne warunki umów, warunki uczestnictwa, regulaminy itp.), również w zakresie ofert „last minute”, jeśli takie obowiązują – jeśli nie, złożenie w tym zakresie stosownego oświadczenia; folderów, ulotek reklamowych, broszur, przewodników, katalogów (obowiązujących oraz za 2007 r.) itp.; wskazanie w jaki sposób przekazywane są klientom dane: o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych, w szczególności o terminach oczekiwania na wydanie paszportu i wizy oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej, o możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia od kosztów rezygnacji z udziału w imprezie turystycznej oraz o zakresie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia, o szczególnych zagrożeniach życia i zdrowia na odwiedzanych obszarach oraz o możliwości ubezpieczenia z tym związanego, dotyczy to także zagrożeń powstałych po zawarciu umowy, nazwisko lub nazwa lokalnego przedstawiciela organizatora turystyki (lub innej instytucji), do którego klient może

zwracać się w razie trudności, a także jego adres i numer telefonu, w odniesieniu do imprez turystycznych dla dzieci - informacje o możliwości bezpośredniego kontaktu z dzieckiem lub osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu dziecka, planowanym czasie przejazdu, miejscu i czasie trwania postojów, dotyczące połączeń komunikacyjnych oraz miejsca, jakie klient będzie zajmował w środku transportu, w szczególności kabiny na statku lub przedziału sypialnego w pociągu; nadesłanie umów zawartych z rezydentami. Zasadnicza część obowiązków których wypełnianie lub zaniechanie ich wypełniania mogły potwierdzić żądane od przedsiębiorców dokumenty i informacje wynika z ustawy o usługach turystycznych i zamieszczona tam została przede wszystkim z uwagi na ochronę praw konsumentów. Ich spełnienie może być zatem badane przez Prezesa Urzędu kontroli przez pryzmat art. 24 ustawy o ochronie (...). Z kolei żądanie wzorców umownych którymi posługują się przedsiębiorcy pozwolić miało na dokonanie ich analizy z punktu widzenia przepisu art. 385 (1) kc i n. oraz klauzul zawartych w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych.

3. W sprawie o sygn. akt RWR 402-1/08/KK/ZK POLTUR POLSKA Sp. zo.o. dwukrotnie wzywano do przedstawienia powyższych danych, w tym uwzględniając wnioski POLTUR o przedłużenie terminu na przedstawienie tych informacji (złożony zresztą jak wynika z dat na kopertach po upływie określonego pierwotnie przez Prezesa Urzędu terminu). Mimo powyższego przedsiębiorca nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku udzielenia Prezesowi Urzędu informacji i przekazania dokumentów. Stan ten trwa do dnia wydania nn. decyzji.

Wezwania skierowane przez Prezesa Urzędu do przedsiębiorcy spełniały wszystkie ustawowe wymagania (art. 50 ustawy o ochronie (...)). W ich treści zawarty był zakres żądanych informacji, cel żądania, termin w którym przedsiębiorca powinien udzielić informacji oraz pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Wszystkie adresowane do POLTUR pisma sformułowane były w sposób jasny i zrozumiały zarówno gdy idzie o podstawę żądania, jak i zakres obowiązków przedsiębiorcy. Prezes Urzędu wskazał podstawę wszczętego postępowania wyjaśniającego, jego przedmiot i uprawnienie Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do działania w jego imieniu. W sposób niebudzący wątpliwości wskazany został cel żądania oraz dokumenty i informacje żądane przez Prezesa. Wszystkie dane żądane przez Prezesa Urzędu w sposób ścisły korespondowały z przedmiotem prowadzonego postępowania, a co więcej dotyczyły realizacji obowiązków nałożonych na organizatorów turystyki przepisami ustawy o usługach turystycznych, a zatem aktu który stanowi podstawę działalności przedsiębiorcy. Każde z wezwań zostało przedsiębiorcy doręczone, ten zapoznał się z ich treścią, a nawet ustosunkował się do nich, nie przedstawiając jednak żądanej dokumentacji i informacji. Z uwagi na powyższe próba polemiki przedsiębiorcy z treścią wezwań - w aspekcie powoływanej przez niego argumentacji odnośnie do nie wskazania podstawy żądania, była w ocenie Prezesa Urzędu nieuzasadniona i zmierzała do uchylenia się od przekazania żądanych danych.

4. Zwrocić należy uwagę, iż prawo nałożenia przez Prezesa Urzędu kary pieniężnej na przedsiębiorcę przysługuje mu zarówno w przypadku gdy przedsiębiorca w ogóle nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku, jak i wówczas gdy obowiązek ten spełnił z opóźnieniem. Żądanie udzielenia informacji skierowane przez Prezesa UOKiK w trybie art. 50 ust. 1 u.o.k.k. jest wiążące dla przedsiębiorcy (adresata tego żądania), a bezskuteczny upływ tego terminu należy oceniać tak samo jak brak udzielenia informacji Prezesowi UOKiK (Kohutek Konrad, Sieradzka Małgorzata w: komentarz LEX 2008 Komentarz do art.50 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.07.50.331). Nałożenie zatem przez Prezesa Urzędu kary pieniężnej na przedsiębiorcę w związku z nieudzieleniem żądanych informacji ma przede wszystkim charakter represyjny. Kara pieniężna

nakładana jest na przedsiębiorcę za naruszenie ustawowego obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu. Kara ta ma także charakter prewencyjny, ma bowiem zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa. W interesie Prezesa Urzędu leży bowiem zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nie udzielanie informacji i nie udostępnianie dokumentów opóźniają czy też uniemożliwiają realizację jego ustawowych zadań.

5. Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro. Nałożenie kary na podstawie tego przepisu odbywa się w trybie uznania administracyjnego, co oznacza, że o ich wysokości decyduje w konkretnej sprawie Prezes Urzędu w oparciu m.in. o kryteria wskazane w art. 111 ustawy o ochronie. Stosownie do tego uregulowania, przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności obecnego i uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

Ustalając wysokość kary dla POLTUR, Prezes Urzędu wziął przede wszystkim pod uwagę stopień jego zawinienia oraz uporczywość z jaką uchylał się on od uczynienia zadość żądaniu. Pomimo skierowanego do przedsiębiorcy wezwania o udzielenie informacji oraz przedłużenia terminu do jej udzielenia, POLTUR POLSKA Sp. z o.o. nie udzielił żądanych przez Prezesa Urzędu informacji. Przedsiębiorca nie udzielił wyjaśnień i nie przedstawił żądanych dokumentów także w toku postępowania o nałożenie kary – co potwierdza brak ze strony POLTUR POLSKA poszanowania prawa oraz respektowania płynących z jego norm obowiązków.

Wymierzając w nn. sprawie karę pieniężną Prezes Urzędu zwrócił również uwagę, iż Sąd Najwyższy - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt III SK 31/2004) wskazał, że *karą pieniężną przewidzianą w art. 101 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. 2003 r. Nr 86 poz. 804 ze zm.) jest sankcją nakładaną na przedsiębiorcę za niedopełnienie obowiązku udzielenia na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji niezbędnych do wszczęcia i sprawnego prowadzenia postępowania także wówczas, gdy żądana informacja została udzielona z opóźnieniem, już po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej (podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 09.07.2003 r. sygn. akt XVII Ama 98/2002, Lex Polonica nr 367624). Z tego względu skoro przedsiębiorca nie udzielił informacji tak w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, jak i wszczętego później postępowania o nałożenie kary, jego zachowanie uznać należy za jeszcze bardziej karygodne. Skutkiem postępowania POLTUR jest znaczne utrudnienie zbadania przez Prezesa Urzędu czy nie zachodzi potrzeba udzielenia ochrony zbiorowym interesom konsumentów, w związku z działalnością przedsiębiorcy.*

Ustalając wymiar kary Prezes Urzędu wziął również pod uwagę fakt, że jest to pierwsze naruszenie przepisów przedmiotowej ustawy dotyczące nie udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu przez POLTUR POLSKA Sp. z o.o.

Z uwagi na powyższe wymierzona w nn. postępowaniu kara ma przede wszystkim charakter represyjny. Ma ona jednakże również wpłynąć na przedsiębiorcę i w taki sposób by następnym razem efektywnie przekazywał Prezesowi Urzędu żądane od niego informacje i nie uniemożliwił prowadzenia postępowania. Dopuszczenie do sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie udzielą Prezesowi Urzędu żądanych od nich informacji, może w przyszłości skutkować istotnym utrudnieniem wykonywania przez Prezesa Urzędu ustawowych kompetencji.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 15 000,00 złotych, co stanowi 4 187,60 euro. Zgodnie z treścią art. 5 ustawy o ochronie (...) wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych

ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary. Wartość jednego euro na dzień 31.12.2007 r. ogłoszona przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego wynosiła 3,5820 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu, wymierzona kara pieniężna jest adekwatna do stopnia zawinienia, a także przychodów osiągniętych przez Spółkę w 2007 r. Fakt nałożenia kary jest dla POLTUR i innych przedsiębiorców sygnałem, że Prezes Urzędu będzie egzekwował obowiązek rzetelnego przekazywania informacji oraz zapobiegał podobnym naruszeniom ustawy o ochronie w przyszłości.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia. Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Otrzymuje:

POLTUR POLSKA Sp. zo.o. z siedzibą w Zielonej Górze, ul. Prosta 53, 65-783 Zielona Góra